

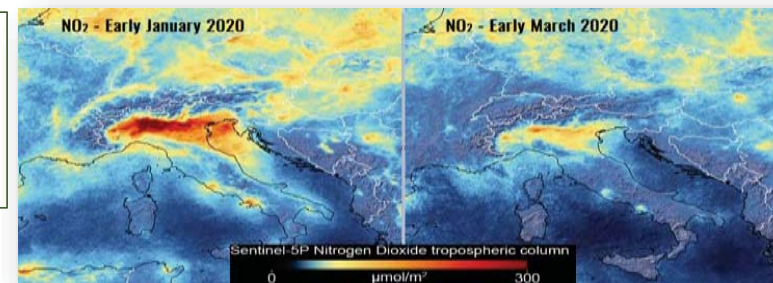

Róbert, 11 rokov

Ľudstvo prežíva jedno z najťažších období. Sužuje nás nekontrolovateľne sa šíriaci koronavírus, ktorý ovplyvnil každodenný život mnohých z nás. Zatvorili sa obchody, školy, športoviská, spoločensko-kultúrne zariadenia ale aj mnohé priemyselné prevádzky, obmedzila sa doprava. Mnohí sme zostali uväznení v rámci svojich obydlií. Prísne opatrenia vlád v mnohých krajinách majú za cieľ zmierniť a hlavne spomaliť šírenie sa tejto pandémie.

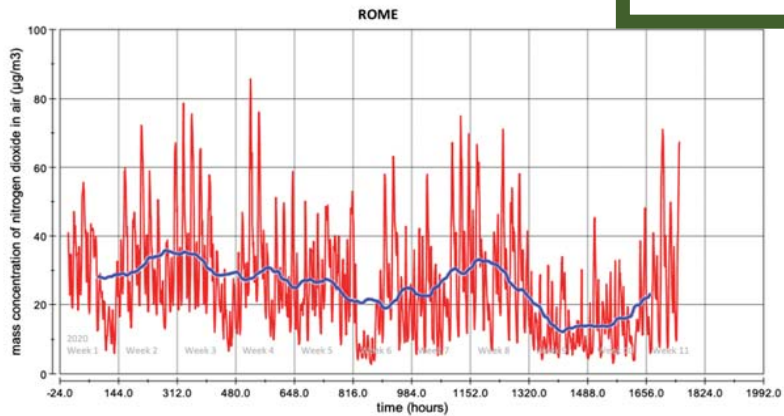
Pandémia koronavírusu síce výraznou mierou obmedzila spoločenský život, ale na druhej strane treba vidieť aj jej opačný účinok. Spomalenie a v niektorých oblastiach až zastavenie stále rastúceho spoločenského tempa sa v dobrom smere odráža na našom životnom prostredí, ktoré sme už neúnosne zaťažovali. Ako vyplýva zo sledovania Európskej Environmentálnej agentúry v Kodani, obmedzenia v doprave a priemysle znížili hladiny oxidu dusičitého (NO₂), jedovatého plynu (obr. 1), ktorý spôsobuje kyslé dažde aj smog, oxidu uhličitého (CO₂), ktorý je považovaný za hlavný skleníkový plyn vplyvajúci na klímu a zodpovedný za vznik súčasnej klimatickej zmeny. Taktiež obmedzenie leteckej dopravy prispelo značnou mierou k zníženiu množstva emisií oxidu uhličitého.

Obr. 2: Povrchové koncentrácie oxidu dusičitého v Európe, porovnanie medzi 31. januárom a 15. marcom 2020. (Credit: Copernicus Atmosphere Monitoring Service (CAMS); ECMWF).

Všetky doterajšie opatrenia sa už v priebehu niekoľkých týždňov premietli do nižšieho znečistenia ovzdušia, čo potvrdzujú aj satelitné snímky Európskej vesmírnej agentúry (ESA, European Space Agency). Dosah prísnych opatrení na ovzdušie ukázala jedna z družíc Copernicus Satelit Sentinel-5P, ktorá sleduje znečistenie vzduchu po celom svete. Podľa služby monitorovania atmosféry Copernicus (CAMS, The Copernicus Atmosphere Monitoring Service) napríklad v priemyselnom a zaľudnenom severnom Taliansku je možné potvrdiť trend postupného znižovania oxidu dusičitého (NO₂) približne 10% za týždeň počas posledných štyroch až piatich týždňov (február-marec 2020) (obr. 2).

Koronakríza ako šanca pre planétu Zem

Obr.1: Hladiny koncentrácie NO₂ v severnom Taliansku. Zdroj: © ECMWF, 2020

K znižovaniu zaťažovania životného prostredia v tomto období asi najvýraznejšie prispelo obmedzenie intenzity dopravy, najmä leteckej. Letectvo je jedným z najrýchlejšie rastúcich zdrojov emisií skleníkových plynov. Priame emisie z leteckej dopravy predstavujú asi 3 % celkových emisií skleníkových plynov v EÚ a viac ako 2 % svetových emisií. V roku 2020 sú globálne ročné emisie z medzinárodnej leteckej dopravy už približne o 70 % vyššie, ako to bolo v roku 2005 (Agentúra EÚ pre životné prostredie, 2019). Dnes lieta oveľa viac ľudí ako kedysi a preváža sa omnoho viac tovaru. Kým v roku 1993 počet leteckých pasažierov bol 350 miliónov, tak v roku 2018 ich počet vzrástol na 1,106 miliárd (Eurostat, Európska komisia, 2019). Počty letov po celom svete sa počas pandémie výrazne znížili.

Zníženie produkcie znečisťujúcich látok sa prejaví nielen na zlepšení kvality ovzdušia ale následne aj na ostatných zložkách životného prostredia – vode, pôde a tiež na ekosystémoch. A tak si, hoci vynútené, ale predsa mohla naša matka Zem aspoň nachvíľu vydýchnuť. Ešte sa nesmieme príliš radosť. Je otázka času, ako sa z tohto celého poučíme. Nezačneme sa rýchlo uháňať za tým čo sme stratili a nebudeme zaťažovať našu planétu ešte viac? Teraz ľudstvo stojí pred ďalšou veľkou výzvou. Keďže sme nútení aktuálnou situáciou meniť nielen naše pracovné návyky, máme možnosť a potenciál zmeniť aj náš životný štýl z konzumného na udržateľný. **Podarí sa nám to?**

Bianka, 6 rokov

Boris, 8 rokov

Ako nám korona zmenila život

Jedného dňa,
prišla k nám korona,
a život sa nám zmenil,
z večera do rána.

Ovplyvnilo to aj našu zem,
keď akoby v spánku,
zostala teraz,
a čo bude potom zo životom?

Aj menej lietadiel lieta,
skleníkový plyn našu planétu
zmieta,
a aspoň trochu vidieť môžeme,
o niečo čistejší vzduch.

Keď sa vráti do starých koľají,
čože našu planétu napraviť?
Keď aj klimatické zmeny
ovplyvňujú život náš,
a zrazu nie je dážď.

Dúfam, že aj po karanténe
zamyslíme sa nad životom,
a budeme chrániť našu zem,
pred tou nečistotou,
a nebude to iba vízia, sen.

Adriana Emília, 18 rokov

Nelka, 4 roky

Adelka, 4 roky

Alicka, 4 roky

Koronakríza ako šanca pre planétu

Koronavírus je na jednej strane obrovská hrozba pre ľudí, no na druhej strane ho môžeme považovať za šancu pre planétu. Práve kvôli koronakríze ľudia necestujú, je čisté ovzdušie, smog zmizol z čínskych miest, ktoré boli ešte pred nedávnom úplne zamorené. Je to vidieť aj na snímkach zo satelitu, ako v čase koronavírusu bolo čínske mesto Wu-chan bez škodlivých plynov a smogu. Aj obloha je čistá, zrušili sa lety lietadiel, do Benátok sa vrátili delfíny... Konečne sa príroda začína trochu zotavovať. Ľudia by si mali uvedomiť, ako veľmi doteraz prírode škodili a konečne by mohli pre ňu aj niečo urobiť. Keď už jej nechcú pomôcť, tak nech jej aspoň neškodí. No žiaľ ľudia si začínú vážiť veci až keď o ne začnú prichádzať. S vypuknutím koronavírusu si ľudia uvedomili ako veľmi potrebujú vedcov a zdravotníkov. Konečne sa začalo investovať do vedy a výskumu, ktorý bol roky podfinancovaný. Pretože sa kradlo a financovali sa zbytočné veci určené na zábavu ľudí ako je výstavba nových futbalových štadiónov, ktoré sú aj tak po jednom zápase rozbité fanúšikmi, futbalisti zarábajú milióny za to, že si kopnú do lopty a na ihrisku sa pobijú. Ale vedci, ktorí vynájdu lieky a pomáhajú ľuďstvu, nemajú peniaze na výskumy. Konečne sa karta otočila. Dúfam, že sa po prekonaní tejto krízy nevráti všetko naspäť a verím, že sa z toho ľudstvo poučí. Prírodu si budeme viac chrániť, investovať viac do vedy a podstatnejších vecí a vírus prekonáme čím skôr.

Tomáško a Tobiasko, 4 roky

Matej, 17 rokov

Adam, 6 rokov

Matko, 5 rokov

Deň Zeme – pozdrav z rodnej obce Bobrov

*Moja krásna príroda.
Nosím ťa v srdci od svojho zrodenia
a myslím na teba vždy, i keď vzdialená.
V pokoji nech život v tebe ďalej plynie
a pohoda v dušiach ľudí nech panuje.
Nechceme chodiť iba autami,
obdivujeme tvoje krásy s bicyklami i korčuľami.
Vidíme Oravské more, Roháče i Babiu horu,
kto by nenašiel u nás aspoň stopy bobrov – má smolu*

ZŠ Bobrov, 6.roč. – Eva Štefaňáková, Ráchel Špulerová
C.Z.Š. Sv.Gorazda v Námestove 4.roč. – Klára Špulerová

Zoznam autorov príspevkov:

- Boris Tibenský, 8r., Nitra
- Richard Tibenský, 4r., Nitra
- Dorota Uhrecká, 5r., Dolné Srnie
- Ema Polášková, 4r., Ostrava, Česká republika
- Iveta Kochánková, 7r., Brušperk, Česká republika
- Tomáš Húščava, 7r., Bratislava
- Tobias Húščava, 7r., Bratislava
- Tono Polášek, 6r., Ostrava, Česká republika
- Zara Kotianová, 5r., Dolné Srnie
- Orsa Tutbati, 7r., Livorno, Taliansko
- Adela Ostrovská, 4r., Bzince pod Javorinou
- Alica Hricová, 4r., Bzince pod Javorinou
- Bianka Medzayová, 6r., Bzince pod Javorinou
- Nela Medzayová, 4r., Bzince pod Javorinou
- Jakub Král, 7r., Dolné Srnie
- Júlia Bombová, 3,5 r., Myjava
- Nela Bombová, 7r., Myjava
- Silvia Antalová, 7r., Dolné Srnie
- Gábor Piróg, 11r., Bratislava
- Adam Paška, 6r., Bzince pod Javorinou
- Matej Šimovec, 5 r., Dolné Srnie
- Margaréta Bezáková, 9r., Nitra
- Emíly Masárová, 6.A, ZŠ Ul. kpt. Nálepku 855, Nové Mesto nad Váhom
- Kristína Prachniarová, 6.A, ZŠ, Ul. kpt. Nálepku 855, Nové Mesto nad Váhom
- Matej Bednár, 2.A, Gymnázium M. R. Štefánika, Nové Mesto nad Váhom
- Adriana Emília Kulíšková, 4.B, Gymnázium M. R. Štefánika, Nové Mesto nad Váhom
- Marína Majerníková, 2.B, Gymnázium M. R. Štefánika, Nové Mesto nad Váhom
- Adam Piróg, 8.A, ZŠ a Gymnázium Dunajská 13, Bratislava
- Juraj Hámorský 5.C, ZŠ, Ul. kpt. Nálepku, Nové Mesto nad Váhom
- Dominika Bezáková, 8.A, Základná škola, s MŠ sv. Gorazda, Nitra
- Eva Štefaňáková, Ráchel Špulerová a Klára Špulerová, ZŠ S MŠ, Bobrov a Cirkevná Základná škola Sv. Gorazda, Námestovo
- Róbert Špuler, ZŠ S MŠ, Bobrov

Zoznam autorov prezentácií:

- *Ako zmenil koronavírus našu planétu* – Lucia Fraňová a Alexandra Michalcová, Gymnázium M.R. Štefánika, Nové Mesto n. Váhom
- *KOROtNAčky* – Matej Mocný a Tereza Heftyová, Gymnázium J. Hronca, Bratislava
- *Vplyv koronavírusu na životné prostredie*- Matúš Mikulec a Jozef Lacho, ZŠ Ulica Kpt. Nálepku, Nové Mesto n. Váhom

Ďakujeme a tešíme sa na ďalší ročník!!!

Margaréta, 9 rokov

